

Motion

1976/77:1226

av herr Lorentzon i Kramfors
om odling av blåmusslor i bohusslänska kustvatten

Det svenska fisket har sedan länge befunnit sig i kris. Detta gäller framför allt västkustfisket. Svårigheterna har följaktligen drabbat även konserverindustrin. Nedläggningen av företag inom denna bransch har varit flera, varvid många arbetstillfällen försvunnit.

Fiskets svårigheter, vilka inneburit en nästan katastrofal minskning av fiskarkåren och en omfattande nedläggning av konserverfabriker, har varit synnerligen kännbara för den bohusslänska kustbefolkningens försörjningsmöjligheter – i synnerhet för ett område som norra Bohuslän, som fortfarande tillhör de sysselsättningssvagare delarna av Sverige.

I andra länder som exempelvis Spanien, Italien, Frankrike, USA, Japan är musselodling en omfattande och inkomstbringande näring. Numera har man dock i dessa länder stora problem med vattenföroreningarna, varför allt mindre områden kan användas för dylika odlingar. Därtill måste musslorna genomgå omfattande rening sedan de plockats upp för att bli lämpliga som föda. Samma är förhållandet med de danska Limfjordsmusslorna, som genomgår klorbad innan de konserveras och säljs. Blåmusslorna från Limfjorden exporteras även till svenska konserverfabriker för inläggning.

De omfattande vattenföroreningarna innebär att tillgången på blåmusslan minskar – detta gäller hela världen. Efterfrågan tycks dock vara i ständigt stigande. Blåmusslan är ytterst näringsrik, 60 procent av dess torrsvikt är rent protein.

Blåmusslan behöver friskt vatten för att utvecklas och trivas och blir då den verkliga läckerheten. Vattnen kring norra bohusslänska kusten är fortfarande så bra att de musslor som fiskas här inte behöver någon som helst rening. Försöksodlingarna, som prövats i vattnen mellan Råssö och Galtö i norra Bohuslän av forskare från bl. a. Kristinebergs zoologiska station i Fiskebäckskil, har visat detta. Norra bohusslänska kusten är synnerligen lämpad för detta slag av odling. Här finns de skyddade platserna mellan granit-holmarna.

Försöksodlingarna är relativt enkelt uppbyggda: grov kätting läggs ut från en holme till ett grund i närheten. Mellan dessa kättingar är vajrar spända, som hålls uppe med hjälp av stora, tomma plasttunnor. Från vajrarna hänger sedan tampar av polypropylenlina, om två meter, ned i vattnet. På dessa tampar fastnar larverna till blåmusslan under sommaren. Skörden sker följande höst. Musslorna är då ett och ett halvt år gamla.

Den blåmussla som hittills fiskats i Bohuslän har visat sig vara förhållandevis dyr, enligt de svenska konserverfabrikerna; de importerar i stället

från Limfjorden i Danmark. Det är en omständlig och arbetsam procedur att efter båt skrapa upp blåmusslor från sjöbottnen. De färska blåmusslorna från Bohuslän betingar ett pris av omkring 40 öre per styck i Stockholms delikatessaffärer.

Genom odlingar av blåmussla skulle säkerligen utförsäljningspriset ställa sig billigare; därtill skulle en ännu bättre vara kunna tillhandahållas. Möjligheter skulle ges för en utveckling av konservindustrin, som även kunde sysselsättas för export. Härigenom skulle nya utkomstmöjligheter skapas för den bohuslänska kustbefolkningen.

Möjligen skulle kustområdena från Hunnebostrand upp till Strömstad vara lämpade för dylika blåmusselodlingar.

Att odla i havet är ingen nyhet – det har prövats med framgång under århundraden i andra länder. Numera förhindrar dock vattenföroreningar odlingar i åtskilliga av dessa länders kustområden. Efterfrågan är dock stor i dessa länder.

Även om svenskarna inte är några större musselätare i jämförelse med bl. a. spanjorer, italienare, fransmän skulle det gå att lära svenskarna att äta och uppskatta proteinrik föda från havet. Trots landets långa kuster och massor av insjöar är svenskarna inte heller något fiskätande folk. Detta kan mycket väl bero på att marknadsföringen i detta fall inte varit den bästa.

För att göra odlingen av blåmussla i Bohuslän till en verklig näring och i någon mån kompensera tillbakagången av djuphavsfisket bör samhället träda till. Kustbefolkningen bör uppmuntras genom ekonomiskt stöd till en utvecklad musselodling. Forskning och teknisk utveckling bör ställas till deras förfogande. Hjälp till marknadsföring bör ges av staten. Dessa odlare bör inte endast bli leverantörer till konservfabrikerna. De bör också vara delägare. Här bör utvecklingen ske efter samma linjer som den svenska jordbrukskooperationen har byggts upp efter och med stöd av statliga medel.

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen hos regeringen hemställer om en utredning med uppgift att utreda frågan om odling av blåmussla i Bohusläns kustband samt utvecklingen av denna odling till en verklig näring i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 25 januari 1977

GUSTAV LORENTZON (vpk)
i Kramfors